

Dienos naujienos

DAILY NEWS

REDAKCIJA: KEMPTEN, LITHUANIAN CAMP, POSTFACH 229

Nr. 2/488/

Penktadienis, 1947.I.3

IŠ VISO PASAULIO

- JAV KONGRESAS, New Yorko žiniomis, susirenka šiandien. Pagrindinis klausimas, kuris jam teks išsiaiškinti, - ar įmanomas nepartinis bendradarbiavimas tarp demokratų ir respublikonų, kurie po keturios likos metų vėl yra laimėję daugumą? Su susidomėjimu laukiama ir prez.Trumano pranešimo.

- 4 DIDIEJI MINISTERIAI, Londono žiniomis, pakvietė 18 valstybių pareikšti savo nusistatymui Vokietijos ir Austrijos taikos sutarčių klausimais, kuriuos tų ministerių pavaduotojai bei įgaliotiniai sausio 14 d. pradės svarstyti Londone, parengdami medžiagą būsimajai Maskvos konferencijai. Savo nusistatymui pareikšti pakviestos šios valstybės: Belgija, Gudija, Danija, Čekoslovakija, Graikija, Luksemburgas, Olandija, Norvegija, Lenkija, Ukraina, Jugoslavija, Kinija, Indija, P.Afrika, Australija, N.Zelandija, Kanada, Brazilija. Londono pasitarimams iš JAV pusės Austrijos klausimui įgaliotiniu paskirtas gen.McClark, o Vokietijos klausimui polit.patarėjas Murphy. Iš D.Britanijos pusės tiems pasitarimams Bevinas savo įgaliotiniu Austrijos klausimui paskyrė lordą Hood, o Vokietijos klausimui Sir Strang/?, kuris esąs Rytų Europos problemų žinovas ir šalininkas bendradarbiavimo su Sov:Rusija. Muncheno žiniomis, tarp keturių sąjungininkų esą skirtingų nuomonių dėl Vokietijos taikos sutarties: prancūzai palaiką decentralizuotą Vokietijos formą; amerikiečiai ir anglai, norėdami kad Vokietija kiek galint greičiau pati iš savęs išsilaikytų, pasisaką už Vokietijos politinę centralizaciją, o rusai ypač akcentuoja reparacijų reikšlę.

- BEVINAS, Londono pranešimu, vakar vyriausybės kabineto posėdyje, darydamas pranešimą užsienių politikos klausimais, ypač pabrėžęs Anglijos santykių pablogėjimą su Albanija dėl Cerfu kanalo užtvindymo, kur savo laiku minų buvo sužaloti du britų naikintojai. Diplomatinį korespondentų žiniomis, Albanijos atsakymas į tuo reikalu pasiūstą britų notą esąs nepatenkinamas ir reikalas galės atsisturti P.S.Taryboje.

- KARINĖ IR EKONOMINĖ SĄJUNGA, Maskvos žiniomis iš prancūzų spaudos, kovo 15 d. būsianti pasirašyta tarp JAV ir D.Britanijos. Kilus karui, toji sutartis tuojau įgytų galios. Nors prez.Trumanas paskelbė karo būvio pasibaigimą, tačiau, kaip Munchenas praneša, amerikiečių kariuomenės nenumatoma sumažinti Europoje ir Tol.Rytuose.

- EDENAS ir dar du britų konservatoriai, Maskvos žiniomis, nuvykę į J.A.Valstybes. Jie čia atvažiuavę poilsio, be to, laikysią paskaitas.

- PRANCŪZIJOJE 5% kainų sumažinimas stengiamasi įgyvendinti. Min.pirm.L.Blum kviečia spaudą remti vyriausybės užsibrėžtą kainų politiką; tai esanti ir psichologinė problema, kuri padėsianti kraštui išvengti infliacijos. Londono žiniomis, fin.min.Philiph pabrėžęs, jog Prancūzija pradedanti "karo žygį" kainoms sumažinti, ir jei tai pavyks, tai turėsianti stiprią valiutą. Innsbruko žiniomis, pagal paskutinį skaičiavimą Prancūzijoje yra 40,5 mil.gyventojų, iš jų 1,6 mil. užsieniečių. Nuo 1936 m. prancūzų 3,3% sumažėjo.

- MIN. PIRM. DE GASPERI, Londono žiniomis, šiandien jau išvyksias į JAV. Spaudos atstovams ministeris pareiškęs, jog jis vyksta tenai išrūpinti Italijai paskolą, pasitarti dėl maisto dalykų pristatymo; kurie bus reikalingi Umrai baigus veiklą, ir sukelti pasitikėjimą naująja Italija.

- ISPANIJOJE, Innsbrucko žiniomis, visos partijos, išskiriant mohar-chistus ir komunistus, sudarė paktą pereinamajai vyriausybei sukurti. Tuo būdu norima pakeisti režimas.

- Į GRAIKIJĄ, Londono žiniomis, atvykusi JAV delegacija iš finansininkų bei ekonomistų patyrimėti Graikijos finansinės ir ekonominės būklės.

- ŠPIONAŽO BYLA, Maskvos žiniomis, vykstanti Belgrade. Esą susekti ir sugauti vienos valstybės suklastotais dokumentais agentai, kurie šnipinėję militarinius ir kitus Jugoslavijos dalykus.

- LENKIJOJE ABEJOJAMA, ar ateinančiuose rinkimuose iš viso galėsianti dalyvauti Mikolajczyko vadovaujamoji ūkininkų partija. Londono žiniomis, Mikolajczykas užsienių spaudos atstovams Varšuvoj vėl pranešęs apie smurto akciją ir suiminėjimus, kuriuos vyriausybė vykdan-ti jo partijos nariams. "Die Neu Zeitung" /Nr.104, XII.30/ rašo: "Lenkijos užs. reik. ministerijos atstovas, kaip Associated Press iš Varšuvos praneša, konstatavo, kad lenkų pagrindinės organizacijos šiuo tarpu, prieš sausio 19 d. įvykstančius visuotinius rinkimus, plėtoja savo didėjančią veiklą. Antrojoje gruodžio pusėj buvę nužu-dyta arba pagrobta vietinių rinkimų komisijų 20 narių. Ypač Balstogės, Rzesowo ir Krokuvos apygardose esą pasitaikę tokių smurto dar-bų."

- PALESTINOJE, Londono žiniomis, "Irgun Zwei Liuni" teroristai vėl pradėję veikti, sprogdindami geležinkelius ir užpuolindami kariuo-menės transportus. Per paskutines 24 valandas gauta žinių iš 20 vie-tų apie teroro aktus. Kai kur teroristai vartoja net liepsnosvai-džius: Į Londoną atvyko Palestinos komisaras Cuningham tartis dėl įvykių Palestinoje su britų vyriausybe. Bevinas numatęs dvi galimy-bes Palestinos problemai išspręsti: arba padalyti ją į dvi nepri-klausomas arabų ir žydų valstybes, arba Palestinos klausimą atiduoti aiškinti JT.

- "DP REIKALAMS VOKIETIJOJE JAV išleidžia per metus 100 milijonų" - tokia antrašte straipsnį paskelbė "N.Y.Herald Tribune" /Paris, 1946. XII.29/. Toliau rašoma: "Vyriausybė iki šiol neišmano, ką bedaryti su pabėgėliais. Dėl jų pasunkėję vokiečių bėdos ir kyla nesutarimų su sovietais. 6000 pabaltiečių DP Hanau-Umros stovykloje, kurie laukia, kad pasaulis išspręstų jų likimą, tėra tik dalis painiavos dėl benamių, kuriais plačiai rūpinasi JAV su didelėmis išlaidomis Amerikos mokesčių mokėtojams. JAV vyriausybė, nenuspręsdama jų liki-mo, išleidžia kas mėnesį apie 8 mil. dolerių. 1947-tųjų fiskalinių prasidedančių liepos mėn. metų biudžete yra numatoma apie 100 mil. dolerių. Ir ši našta nė kiek nelengvėja, nes nuo karo galo DP rei-kalai pasunkėjo, ir ateinančių biudžetinių metų apskaičiavimai re-miasi spėjamu DP-skaičiaus padidėjimu stovyklose. Skaičius didėja dėl stipraus žydų smelkimosi iš rytinės Europos ir priėmimo į sto-vyklas DP, kurie nebegali toliau gyventi iš vokiečių ūkio dėl vokie-čių pabėgėlių, tremtinių ir karo belaisvių, kurie sugrįžta prie sa-vo darbų. DP problema rimta politiniu, ūkiniu ir žmogišku atžvil-giais ne tik dėl to, kad 500.000 neasimilijuojamų žmonių amerikiečių zonoje ne vien trukdė vokiečiams atsistatyti, bet buvo ir mažoji priežastis nesutikimų tarp JAV ir Sov. Rusijos. Gruodžio pradžioje amerikiečių stovyklose buvo 293.385 išvietintieji, iš jų 126.729 žy-

dai. 193.000 tebegyvena iš vokiečių ūkio. Nors Unrra parūpino tarnautojus ir kai kurių reikmenų, bet butais, maistu ir drabužiais nuo pat išvadavimo aprūpina kariuomenę, kuri šiam reikalui skiria apie 10% savo pastangų. Repatriavimas ir išskirstymas tėra vieninteliai praktiškai būdai DP problemai išspręsti, tačiau nors daugiau kaip 100.000 sugrižo į savo kraštus nuo sausio iki rugpiūčio savanoriškai ir kiti 6000 buvo pasiųsti į kitus kraštus, vis dėlto DP centrų gyventojų padaugėjo per tą patį laikotarpį 74.000. Vyr. armijos būstinės G 5 skyrius savo spalio pranešime sako, kad esą aišku, jog repatriavimo ir išskirstymo dabartiniu tempu neužtenka. Pabaltiečiai atsisako grįžti. Labiausiai priešinasį sugrižimui amerikiečių stovyklose 100.000 pabaltiečių, ir Hanau stovyklos gyventojai iš jų tipingi, pvz., iš lietuvių mažiau kaip 1% tesutiko grįžti į savo sovietų okupuotą kraštą. Tiek pat maža entuziazmo turi latviai ir estai: Nors lenkai lengviau prikalbėt grįžti; spėjama, kad ir jų apie 100.000 nebegrižo, daugiausia dėl politinių priežasčių. Apla- mai, karinė valdžia sprendžia, kad apie 175.000 DP, be 127.000 žy- dų, teksią ne repatrijuoti, o pasiųsti į kitus kraštus. Dėl to ru- sai kaltina, kad vakarinės demokratijos trokštančios šių tūkstančių kaip pigios darbo jėgos. Tuo tarpu, kol bus jiems surastos naujos buveinės, jie turi pasilikti Vokietijoje. Maistą, kurio yra skir- riama iš principo 2000 kalorijų, taigi dienai 775 kalorijom daugiau už vokiečių, turi parūpinti amerikiečių kariuomenė. Kiti dalykai, pvz., guolis ir vaistai buvo duoti iš paimtų vokiečių sandėlių ir kariuomenės perteklių, bet jie išsenka. Nemažiau svarbu dvasios reikalams, kad DP turėtų darbą. Nors pusė DP dirba kariuomenei, Unrrai arba vokiečių dirbtuvėse, bet dėl jų daugumo biauėjimosi atstatyti Vokietiją ir dėl Vokietijos darbo rinkos užliejimo išva- rytaisiais iš rytų – dykinėjimas yra greičiau taisyklė, nekaip išim- tis. Dėl to moralė kitose stovyklose daugiau, negu tokioj vienaly- pėj ir drausmingoj kaip Hanau, smunka ir, pvz., gretimoj Zeilehei- mo stovykloje tuštuma, kylanti dėl nedarbo ir nusivylimo, išvirto į smulkių nusikaltimų ir juodosios rinkos bangą. Dėl karinės poli- cijos pastangų nuslopinti šiuos iškrypimus padėtis tik pablogėjo. Kol šie išvietintieji žmonės bus išskirstyti, reikalai eina blogyn. Atrodo, kad visos pastangos įlieti šiuos žmones į vokiečių gyven- tojus nepavyks, nes daugumas iš jų per daug yra nukentėję nuo vo- kiečių. Šiuo metu išskirstyme planai susikerta su Rusijos nusista- tymu dėl lenkų ir pabaltiečių ir su Palestinos problemos išsprendi- mu, kitaip sakant, DP problema yra per daug susipynusi su bendrąja politine situacija, kad ji būtų galima tuččiau išspręsti. Kol so- vietai nesiliaus domėjėsi išvietintaisiais /DP/ iš savo sateliti- nių valstybių, daugelis kraštų svyruos, ar rizikuoti ižvesti Rusi- ją, priimant šiuos žmones kaip imigrantus. Taigi išvietintiesiems /DP/ nieko daugiau nebelieka, tik dar lukterėti, kol valstybių vy- rai, kurie tvarko pasaulį, sumegs savo skirtumus ir šį tą padarys pabaigti šiam tragiškam palikimui, gautam iš nacinės Vokietijos. Šiuo metu DP nenori, kad pasaulis juos užmirštų. Čia jiems padeda ir sąjungininkų tarnautojai Vokietijoje. – Straipsnį parašė William Attwood.

– APIE STALINĄ, jo 67 metų suakties proga, Berlyne einas laikraš- tis "Telegraf" /Nr.219, 1946.XII.24/ rašydamas, tarp kitko pastebi: "1939 m. pavasarį Vakarų galybės stengiasi sudaryti sutartį su Sta- linu garantuoti Europos taikai. Tie pasitarimai niekais nueina. Tuo tarpu 1939 m. rugpiūčio 22 d. jis pasirašo nepuolimo ir konsultaty- vinį paktą su savo mirtinu priešu Hitleriu. Betarpiška to paseka yra nacistų isilaužimas į Lenkiją. Sovietų daliniai po to užima to- krašto rytinę dalį iki sutartosios demarkacinės linijos. 1939-40 m.

